

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11Co/32/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5414203497
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Malíková
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5414203497.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, vo veci navrhovateľky: P. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. S., R. XXXX/XX, zastúpenej JUDr. Michaelou Pagáčikovou, advokátkou, so sídlom P. S., Y. XXXX, proti odporcom: 1/ A. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom P. S., R. XXXX/XX, zastúpenej Mgr. Zlatou Hunčagovou, advokátkou, so sídlom P. S., Y. XXXX/XX, 2/ Y. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XX, zastúpenému JUDr. Antonom Slamkom, advokátom, so sídlom P. S., Y. XXXX/XX, v konaní o návrhu na zvýšenie výživného na plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 4C/41/2014-252 zo dňa 4. novembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku V., ktorým súd v ostatnej časti návrh navrhovateľky voči odporcovi v 2/ rade zamietol a vo výroku VII., ktorým si okresný súd vyhradil rozhodnúť o trovách konania do 30 dní od právoplatnosti veci vo vzťahu k odporcovi v 2/ rade, **z r u š u j e a v e c m u v r a c i a** na ďalšie konanie.

Vo zvyšku **s a** rozsudku okresného súdu **n e d o t ý k a**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd rozhodol tak, že odporcyni v 1/ rade uložil povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou vo výške 30,- eur mesačne k rukám navrhovateľky vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred, počnúc od 14.07.2014, odporcovi v 2/ rade uložil povinnosť prispievať na výživu navrhovateľky sumou vo výške 150,- eur mesačne k rukám navrhovateľky vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred, počnúc od 14.07.2014, odporcyni v 1/ rade uložil povinnosť zaplatiť k rukám navrhovateľky zameškané výživné od 14.07.2014 do vyhlásenia rozsudku vo výške 120,- eur v lehote do 31.12.2014, odporcovi v 2/ rade uložil povinnosť zaplatiť k rukám navrhovateľky zameškané výživné od 14.07.2014 do vyhlásenia rozsudku vo výške 280,- eur v lehote do 31.12.2014, v ostatnej časti súd návrh navrhovateľky voči odporcovi v 2/ rade zamietol. Zároveň okresný súd rozhodol, že týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Námestovo č.k. 8C/175/2010-111 zo dňa 25.07.2011, v časti o určenie výživného na P. Q., nar. XX.XX.XXXX voči odporcovi Y. Q., nar. XX.XX.XXXX a o trovách konania okresný súd rozhodne do 30 dní od právoplatnosti vo veci samej.

Nárok navrhovateľky posudzoval podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5, § 75 ods. 1 a § 78 ods. 1 Zákona o rodine. Prvostupňový súd v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení hodnotil zmenu pomerov odo dňa právoplatnosti posledného rozhodnutia o výživnom medzi účastníkmi a dospel k záveru, že návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného je dôvodný. Ďalej okresný súd konštatoval, že naposledy bolo rozhodované o výživnom v roku 2011 v súvislosti s rozvodom jej rodičov, keď navrhovateľka mala 17 rokov a bola študentkou strednej školy. V súčasnosti sa pomery na jej strane zmenili. Od 01.09.2014 je študentkou 1. ročníka bakalárskeho štúdia Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici, a teda na jej strane došlo k podstatnej zmene pomerov od poslednej úpravy výživného, a to hlavne v súvislosti so zvýšením nákladov na štúdium.

Okresný súd vo vzťahu k odporcovi v 2/ rade konštatoval, že sa jedná v danom prípade o zmenu rozhodnutia Okresného súdu Námestovo č.k. 8C/175/2011-111 zo dňa 25.07.2011, ktorým bolo určené

výživné na v tom čase maloletú navrhovateľku vo výške 80,- eur mesačne. V tomto prípade preto bolo potrebné skúmať zmenu pomerov na strane tak oprávnenej ako aj povinnej osoby. K takejto zmene pomerov môže dôjsť buď výlučne na strane oprávneného, povinného alebo na oboch stranách. Podľa okolností konkrétneho prípadu môže ísť o subjektívne, ako aj objektívne skutočnosti, o zmenu v oblasti príjmových pomerov, výdavkov, celkových majetkových pomerov. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi (významnými z hľadiska určovania vyživovacej povinnosti) tak, ako boli zistené v príslušnom spisovom materiáli vzťahujúcom sa k predchádzajúcemu rozhodnutiu.

Vykonaným dokazovaním mal okresný súd za nesporné, že k podstatnej zmene pomerov došlo hlavne na strane navrhovateľky, a to od 18.06.2014 kedy bola prijatá na vysokoškolské štúdium a s tým súvisiaci príprava na nástup do prvého semestra študijného odboru európske kultúrne štúdiá od 01.09.2014. Za daného stavu sa javí doteraz odporcom v 2/ rade uhrádzané výživné vo výške 80,- eur mesačne ako nepostačujúce. Okresný súd posúdil výdavky špecifikované navrhovateľkou, pričom mal za to, že oproti predchádzajúcemu obdobiu je u nej potrebné vynaložiť v súvislosti so školským preukazom ISIC 1,70 eur mesačne, ubytovaním na internáte 54,- eur mesačne, cestovným do miesta trvalého bydliska 20,- eur mesačne, stravným v mieste štúdia 200,- eur mesačne. Okrem toho je potrebné vynaložiť náklady na študijný materiál a študijné pomôcky, hygienické potreby, ošatenie, ako aj ostatné voľnočasové aktivity, keďže výživné nemá slúžiť len na zabezpečenie nevyhnutných výdavkov, ale tiež aj na kultúrny a iný rozvoj osobnosti dieťaťa. Okresný súd prihliadol aj na mesačné náklady súvisiace so zdravotným stavom navrhovateľky, a to zakupovanie očných šošoviek spolu s roztokom vo výške 22,- eur.

Ďalej okresný súd dôvodil, že u odporcu v rade 2/ sa pomery nezmenili. Naďalej pracuje ako živnostník, jeho príjem bol síce v roku 2014 čiastočne ovplyvnený jeho pracovnou neschopnosťou v mesiacoch 3 - 5/2014, nejedná sa však o stav trvalý a tento môže svoju živnosť naďalej prevádzkovať. Jeho príjmy v roku 2013 sa oproti posudzovanému obdobiu v roku 2010 podstatne nezmenili. Naďalej má tiež ešte jednu vyživovaciu povinnosť k maloletému Q., voči ktorému bolo zvýšené výživné t. č. neprávoplatným rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 2P/33/2014-176 zo dňa 16.09.2014, zo sumy 60,- eur na sumu 100,- eur. Na strane odporcu v 2/ rade došlo k zvýšeniu výdavkov v tom, že od rozvodu manželstva hradí sám všetky náklady spojené s bývaním, čo však hradí sama aj odporkyňa v 1/ rade, u ktorej navrhovateľka trvale býva a ktorá jej takto poskytuje výživné formou iného plnenia. Pri určení výšky výživného súd okrem zvýšených nákladov na strane navrhovateľky prihliadol aj na skutočnosť, že tejto je poskytované sociálne štipendium na ich úhradu, a to vo výške 275,- eur mesačne. Výživné určené vo výške 150,- eur mesačne potom podľa názoru súdu zodpovedá potrebám navrhovateľky, ako aj možnostiam a schopnostiam odporcu v 2/ rade.

Taktiež okresný súd konštatoval, že odporca v 2/ rade zvýšeným výživným od podania návrhu neprispel. Platil len výživné určené vo výške 80,- eur mesačne rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 8C/175/2010-111 zo dňa 25.07.2011, a preto mu do vyhlásenia rozsudku vzniklo zameškané výživné vo výške 280,- eur (4 x 70,- eur), ktoré súd mu určil zaplatiť jednorazovo v lehote do 31.12.2014.

Proti citovanému rozsudku v zákonnej lehote podala odvolanie navrhovateľka, ktorá namietala, že súd prvého stupňa sa nevyporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie, pričom nedostatočne preskúmal skutkový stav veci a na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam. Rovnako má za preukázané naplnenie hmotnoprávných dôvodov pre zvýšenie výživného vo výške požadovanej v návrhu. Poukázala pritom na náklady navrhovateľky nielen v súvislosti s bežnými každodennými potrebami, ale aj s nákladmi súvisiacimi so zdravotným stavom, zvýšenými výdavkami na kultúrny a iný rozvoj osobnosti navrhovateľky, ale najmä v súvislosti s vysokoškolským štúdiom. V tejto súvislosti zdôraznila nutnosť nákladov spojených s dennou formou štúdia, najmä na ubytovanie, cestovné náklady spojené s prepravou, ako aj nutnosťou zakúpenia notebooku a tlačiarne, v súvislosti s mimoškolskými aktivitami v oblasti nadobudnutia vodičského oprávnenia. Odvolateľka nesúhlasí so záverom súdu v súvislosti so skúmaním zmeny pomerov na strane odporcu v 2/ rade, a to, že pomery sa nezmenili na strane odporcu v 2/ rade. Tento záver pokladá za unáhľený a nezodpovedajúci obsahu listinných dôkazov. Podľa odvolateľky na strane odporcu v 2/ rade sa situácia na strane príjmu z podnikania výrazne zlepšila, čo je zrejmé z listinných dôkazov ohľadne príjmov za roky 2013 a 2014. Poukázala na to, že tvrdenia odporcu v 2/ rade sú v rozpore s obsahom peňažných denníkov za obdobie rokov 2013 a 2014. Jedná sa o nepravdivé vyjadrenia, že v čase, keď bol práceneschopný od 14.03.2014 do 31.05.2014, nemohol vykonávať podnikateľskú činnosť a jeho príjem predstavovali len nemocenské dávky. V tejto súvislosti poukázala na to, že hoci jediným príjmom v tomto období mali byť nemocenské dávky, odporca v 2/ rade vykázal služobnú cestu do ČR a tiež vykázal príjem z dvoch faktúr ako úhradu za stavebné práce dňa 17.03.2014 v sume 360,- eur a úhradu faktúry

č. 5/2013 v sume 1.707,- eur. Vzhľadom na uvedené vyjadrenia odporcu, že mal iba minimálny príjem, sa odvolateľke javí ako nepravdivé a skresľujúce. Uvedené je podstatné z toho dôvodu, že dlhodobá práceneschopnosť bola hlavným argumentom, pre ktorý nie je v jeho možnostiach a schopnostiach plniť navrhované výživné. Spochybnila tiež vyjadrenia odporcu, týkajúce sa poklesu príjmu za rok 2013, ako aj tú skutočnosť, že pri určení výživného vo výške požadovanej navrhovateľkou by bola vážne ohrozená jeho existencia. V tejto súvislosti poukázala na to, že príjmy odporcu za rok 2013 sú relatívne vysoké, avšak tento skresľuje celkovú výšku príjmu na základe toho, že si ako odpočítateľné položky zo základu dane odpočítava náklady, ktoré v zmysle účtovných predpisov nemajú opodstatnenie, predovšetkým poukázali na položky stravného, kedy v roku 2013 mesačne ako živnostník, ktorý nezamestnáva žiadnych zamestnancov, na jednu osobu vykázal výdavky na stravnom v sumách od 700,- až do 1.400,- eur, čo by znamenalo, že za niektoré mesiace si zaúčtoval do výdavkov stravné v sume neprimerane vysokej, niekedy až 47,- eur denne (vrátane víkendov a dní pracovného pokoja), čím si umelo znížil celkovú výšku príjmu uvádzaného v daňovom priznaní na minimum. Podľa odvolateľky okresný súd tieto skutočnosti nezohľadnil a obmedzil sa iba na konštatovanie, že nebolo preukázané žiadne zlepšenie príjmových pomerov na strane odporcu v 2/ rade od roku 2011. Majetkové pomery odporcu podľa odvolateľky nekorešponujú s výškou pravidelného mesačného príjmu deklarovaného odporcom a jeho životnou úrovňou, pričom keby jeho príjem bol minimálny, nebolo by v jeho možnostiach uhrádzať náklady, ktoré deklaroval v peňažných denníkoch a ktoré priznal i na pojednávaní. Súd sa týmito argumentmi nezaoberal, ako by sa nejednalo o podstatné veci a ani nevyzýval odporcu, aby rozpory vysvetlil. Jednostranne prevzal argumentáciu odporcu v 2/ rade, ktorá však nezodpovedá listinným dôkazom. Ďalej namietala, že sa súd nevyporiadal s aplikáciou § 63 ods. 1, 2 Zákona o rodine, keď súd mohol a mal pri neochote odporcu deklarovať svoje skutočné príjmové a majetkové pomery, určiť adekvátnu výšku výživného postupom podľa citovaných ustanovení Zákona o rodine. Záverom vyslovila názor, že rozhodnutie trpí tzv. inou vadou, pričom v rozhodnutí absentuje dostatočné, vyčerpávajúce a presvedčivé odôvodnenie rozsudku, resp. absentujú rozhodujúce skutočnosti, ktorými sa súd spravoval a ktorými by vysvetlil svoje úvahy, na základe ktorých vyhodnotil skutkový a právny stav. Z toho dôvodu je rozhodnutie nepreskúmateľné. Pri určení vyživovacej povinnosti súd hodnotil dôkazy jednostranne, pričom nevzal do úvahy reálne možnosti a schopnosti odporcu prispievať na výživu dieťaťa a taktiež sa nevyšporiadal s nepoužitím fikcie určenia majetkových pomerov na strane povinného rodiča v prípade, že tento odmieta pravdivo a úplne zdokladovať svoje majetkové pomery.

Odporca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania v rozsahu danom ust. § 212 ods. 2 písm. a) O. s. p. a bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) napadnutý rozsudok, ktorým vo výroku V. okresný súd v ostatnej časti návrh navrhovateľky voči odporcovi v 2/ rade zamietol a vo výroku VII., ktorým si okresný súd vyhradil rozhodnúť o trovách konania do 30 dní od právoplatnosti veci vo vzťahu k odporcovi v 2/, zrušil v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. f), h) O. s. p. a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Ostatných výrokov rozsudku sa odvolací súd nedotkol, keďže voči týmto výrokom odvolacie námietky nesmerovali.

Preskúmacie oprávnenie odvolacieho súdu je ohraničené medzami, v ktorých sa odvolateľ domáha preskúmania rozhodnutia (kvantitatívna stránka odvolania). Týmto rozsahom vymedzeným v odvolaní je odvolací súd viazaný, čo znamená, že nemôže preskúmať rozhodnutie súdu prvého stupňa ani v menšom, ale ani vo väčšom rozsahu, ako je uvedené v odvolaní. Následkom preskúmania odvolania v menšom rozsahu by bolo odňatím možnosti účastníkovi konať pred súdom, čo by bolo dôvodom na podanie dovolania. Na druhej strane preskúmanie odvolania vo väčšom rozsahu by bolo vadou konania, ktorá by odôvodňovala podanie dovolania. Odvolací súd je súčasne viazaný aj dôvodmi vymedzenými v odvolaní, čo znamená, že na iné pochybenie súdu prvého stupňa, ktoré by inak mohlo byť zákonným dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodnutí o odvolaní prihliadnuť nemôže, aj keby takéto porušenie zistil. V danom prípade odvolací súd preskúmal napadnutý výrok prvostupňového súdu, ktorým zamietol v ostatnej časti návrh navrhovateľky na zvýšenie výživného, a zistil, že rozhodnutie prvostupňového súdu vykazuje vadu nedostatočného odôvodnenia namietanú navrhovateľkou, a preto je rozhodnutie v tejto časti nepreskúmateľné.

Krajský súd poukazuje na skutočnosť, že okresný súd uviedol viacero východísk a konštatovaní, ktoré vo všeobecnej rovine sú vecne správne, ale tieto náležitosti na konkrétnosti súdnej veci neaplikoval, resp. z odôvodnenia napadnutého rozsudku táto aplikácia nie je dostatočne zrejímavá. Súd má tým na mysli

predovšetkým tú časť odôvodnenia rozhodnutia, ktorá sa týka citácie právnych predpisov, ktoré aplikoval na daný prejednávany prípad a z ktorých vyvodzoval právne závery v súvislosti s posudzovaním príjmu odporcu v 2/ rade. V tejto súvislosti poukazuje krajský súd na skutočnosť, že z odôvodnenia daného rozhodnutia nie je dostatočne zrejmé, či a ako aplikoval vo vzťahu k odporcovi v 2/ rade, ktorý je podnikateľ, ustanovenie § 63 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, podľa ktorého „Rodič, ktorý má príjmy z inej, než závislej činnosti, podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov, chránených podľa osobitného predpisu, zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie“. Taktiež podľa odvolacieho súdu záver prvostupňového súdu o tom, že príjmové pomery odporcu v 2/ rade sa od posledného rozhodnutia nezmenili, keď prvostupňový súd konštatoval, že „odporca v 2/ rade naďalej pracuje ako živnostník, ktorého príjem v roku 2014 bol čiastočne ovplyvnený jeho práceneschopnosťou v mesiacoch 3 - 5/2014 a nejedná sa o stav trvalý s tým, že príjmy odporcu v 2/ rade v roku 2013 sa oproti posudzovanému obdobiu roku 2010 podstatne nezmenili“, je jednak predčasný a zároveň nepreskúmateľný. A to z toho dôvodu, že odvolateľka správne namietala, že prvostupňový súd sa nevyporiadal v odôvodnení rozsudku s argumentáciou spočívajúcou v tom, že výška minimálneho príjmu deklarovaného odporcom v 2/ rade (vyplývajúceho z daňového priznania približne 3.300,- eur ročne) nekorešponduje s obsahom peňažných denníkov odporcu v 2/ rade (za rok 2013 a 2014), z ktorých je evidentné, že príjmy odporcu v 2/ rade sú relatívne vysoké. Navyše prvostupňový súd sa nevyporiadal s argumentáciou odvolateľky, týkajúcou sa skreslenia celkovej príjmu odporcu v 2/ rade, na základe toho, že si ako odpočítateľné položky zo základu dane odpočítava náklady, ktoré v zmysle účtovných predpisov nemajú opodstatnenie (napr. stravné), pričom uvedené skutočnosti namietala odvolateľka aj na pojednávaní.

V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že pri výkone závislej činnosti je preukazovanie výšky príjmu jednoduchšie. Pokiaľ však ide o povinnosť preukázať príjmy z inej, než závislej činnosti, treba ich podložiť relevantnými dôkazmi, z ktorých možno vyvodzovať výšku príjmu, treba vychádzať zo zákona č. 431/2002 Z.z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov, ktorý účtovným jednotkám (t.j. zákonom vymedzeným subjektom) ukladá povinnosť účtovať majetok, záväzky, náklady, výnosy, výdavky a príjmy v účtovných knihách a zobrazovať ich v účtovných závierkach, pričom účtovná jednotka je povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov. Účtovná jednotka účtujúca v sústave jednoduchého účtovníctva účtuje v peňažnom denníku (obsahujúcom predovšetkým údaje o stave peňažných prostriedkov účtovnej jednotky v hotovosti a na účtoch v bankách, príjmoch a výdavkoch v účtovnom období), v knihe pohľadávok (obsahujúcej najmä údaje o dlžníkoch, pohľadávkach, poskytnutých úveroch), v knihe záväzkov (obsahujúcej najmä údaje o veriteľoch, výške záväzku v peňažnom vyjadrení, prijatých preddavkoch a úveroch) a v pomocných knihách, ak je ich vedenie potrebné na preukázanie a vykazovanie predmetu účtovníctva účtovnej závierke (napr. pomocná kniha o zložkách majetku).

Z uvedených dôkazov možno zistiť konkrétne príjmy a vynaložené výdavky, t.j. náklady na zabezpečenie a udržanie príjmov preukázateľne vynaložené daňovníkom, v tomto prípade odporcom v 2/ rade, zaúčtované v jeho účtovníctve.

V prípade podnikateľského subjektu súd nemá inú možnosť, než tieto okolnosti posúdiť práve z daňového priznania v spojení s peňažnými denníkmi za príslušné kalendárne obdobie. V danom prípade sa však prvostupňový súd nedostatočne vyporiadal s vyššie uvedenými skutočnosťami, keď neskúmal charakter uplatňovaných výdavkov v rámci podnikateľskej činnosti. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že je povinnosťou prvostupňového súdu skúmať uplatňovanie výdavkov odporcom v 2/ rade v rámci podnikateľskej činnosti (§ 19 zákona č. 595/2003 Z.z. o dani z príjmov) z hľadiska nevyhnutnosti v súvislosti s vytvorením a udržiavaním zisku, resp. z hľadiska vykazovania daňovej straty. Vychádza sa z porovnania predmetu úpravy daňových a rodinných predpisov, pričom možno vyvodiť záver, že vzhľadom na význam jednotlivých záujmov upravovaných tým-ktorým zákonom, súd nemusí každý výdavok, hoci uznaný a akceptovateľný daňovým predpisom, považovať za taký nevyhnutný pre udržanie príjmu z podnikateľskej činnosti, aby to odôvodňovalo jeho prioritu pred existenčným charakterom plnenia vyživovacej povinnosti, resp. priorizovať neprimeraný rozvoj podnikateľských aktivít povinného, v tomto prípade odporcu v 2/ rade, na úkor vyživovacej povinnosti. Súd je teda oprávnený preskúmať jeho opodstatnenosť a údaje v daňových dokladoch nie sú pre jeho rozhodnutia z tohto hľadiska záväzné. Na druhej strane niet zákonného podkladu na prezumovanie nesprávnosti daňového priznania. Nemožno však dať všeobecný návod na posúdenie týchto skutočností, preto je potrebné

vychádzať z konkrétnych okolností jednotlivého prípadu. Ak súd dospeje k záveru, že určité výdavky nie sú nevyhnutné (resp. nie vo vynaloženom rozsahu), pri určovaní výšky výživného bude vychádzať z potencionálneho príjmu, ako keby k realizácii uvedených výdavkov nedošlo. Predmetom tejto špeciálnej úpravy sú len výdavky uplatňované v súvislosti s výkonom inej, než závislej činnosti. Táto úprava sa vzťahuje aj na plnoleté dieťa.

Ústavný súd SR vyslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, tzn. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu a že takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok odvolacieho súdu (uznesenie z 03.07.2003, sp. zn. IV. ÚS 115/03). Všeobecný súd však nemusí dať odpovede na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny stav (uznesenie z 23.06.2004, sp. zn. III. ÚS 209/04).

Odôvodnenie písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu musí obsahovať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozhodnutia. Sudca sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený, nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré prijal. Zákonom požadované riadne a presvedčivé odôvodnenie písomnej formy rozhodnutia súdu je nielen formálnou požiadavkou, ktorou sa má zamedziť vydaniu obsahovo nezdôvodnených, nepresvedčivých rozhodnutí, ale má byť v prvom rade prameňom poznania súdu tak v otázke zisťovania skutkového stavu, ako aj v právnom posúdení veci. Inak povedané, účelom odôvodnenia rozhodnutia je predovšetkým preukázať jeho správnosť a odôvodnenie súčasne musí byť i prostriedkom kontroly správnosti postupu pri vydávaní rozhodnutí súdu, t. j. musí byť preskúmateľné. Porušením uvedeného práva účastníka na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa účastníkovi konania, okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom, odníma možnosť náležite skutkovo aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov. Ak potom nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, tak takáto vada zakladá zároveň aj dôvodnosť podaného opravného prostriedku.

Pokiaľ okresný súd nedostatočne odôvodnil právne závery ohľadne (ne)aplikácie ustanovenia § 63 ods. 1, 2 Zákona o rodine, ktorý (ne)aplikoval na daný prejednávaný prípad, nie je dostatočne zrejmé, či a ako aplikoval na daný skutkový stav túto konkrétnu právnu normu, ako aj neodôvodnil (ne)dôvodnosť výdavkov odporcu v 2/ rade z podnikateľskej činnosti, tak tieto pochybenia sa nevyhnutne premietli i do roviny právneho hodnotenia a následne rozhodnutia okresného súdu a viedli krajský súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu je v napadnutej časti predčasné a nepreskúmateľné. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 172/2013 zo dňa 10. júla 2013, podľa ktorého nezaujatie žiadneho stanoviska k námietke, podľa ktorej pri určení výšky výživného bolo treba postupovať v intenciách § 63 ods. 1 Zákona o rodine, znamená zjavnú neodôvodnenosť rozsudku.

Krajský súd za tohto stavu akcentuje, že v danom prípade absenciu dostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nemôže preklenúť krajský súd doplnením odôvodnenia napadnutého uznesenia v rámci konania o odvolaní navrhovateľky.

Pri konštatovanom zistení nedostatočného odôvodnenia vyvedených záverov k (ne)aplikovaným ustanoveniam, ako aj z nevyhodnotením (ne)dôvodnosti výdavkov odporcu v 2/ rade z podnikateľskej činnosti, potom odvolací súd konštatoval i nesúlad danej časti odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu v rámci ust. § 167 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 157 ods. 2 O. s. p., čo naplnilo dôvod zrušenia rozsudku okresného súdu v rámci ust. § 221 ods. 1 písm. f) O. s. p., t. j. z dôvodu odňatia možnosti navrhovateľky konať pred súdom. Na túto zistenú vadu prvostupňového konania musí odvolací súd prihliadnuť, a to i ex offo, súčasne z vyššie uvedených dôvodov došlo i k naplneniu ust. § 221 ods. 1 písm. h) O. s. p. pre zrušenie napadnutej časti rozsudku okresného súdu a podľa § 221 ods. 2 O. s. p. pre vrátenie veci v tejto časti prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní sa okresný súd bude dôsledne zaoberať aplikáciou použitých ustanovení Zákona o rodine tak, aby bolo dostatočne zrejmé, či a ako aplikoval § 63 ods. 1, 2 Zákona o rodine na prejednávaný prípad. Okrem toho prvostupňový súd vyhodnotí (ne)dôvodnosť výdavkov odporcu v 2/ rade z podnikateľskej činnosti, a to aj v súvislosti s argumentáciou navrhovateľky v odvolaní. V prípade potreby môže prvostupňový súd v zmysle § 120 ods. 1 veta tretia O. s. p. vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci konania, s tým, že ohľadne vyhodnotenia výdavkov z podnikateľskej činnosti odporcu

v 2/ rade môže zväžiť nutnosť potreby pribrania znalca z odboru ekonomiky - účtovníctvo na posúdenie tejto otázky. Následne vyhodnotí všetky dôkazy a zdôvodní, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých záverov vychádzal a ako ich skutkovo a právne vyhodnotil. Závery, ktoré prijal, primerane vysvetlí tak, aby z odôvodnenia napadnutého rozsudku nevyplývala jednostrannosť, a ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu.

Odvolací súd konštatuje, že pokiaľ ide o súvisiaci výrok o trovách konania, tento taktiež zrušil a v novom rozhodnutí súd rozhodne v rámci rozhodovania o náhrade trov konania i o náhrade trov, ktoré vznikli vo vzťahu k odporcovi v 2/ rade v súvislosti s odvolacím konaním.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok prípustný nie je.